

PATVIRTINTA
Varėnos „Ryto“ progimnazijos
direktoriaus 2024 m. spalio 21 d.
įsakymu Nr. V-141

VARĖNOS „RYTO“ PROGIMNAZIJOS SOCIALINĖS–PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Varėnos „Ryto“ progimnazijos mokinių socialinės–pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Varėnos „Ryto“ progimnazijos (toliau – Progimnazija) socialinės–pilietinės veiklos ypatumus ir principus, tikslą ir uždavinius, organizavimą ir vykdymą, Aprašo įgyvendinimo prielaidas ir privalumus. Socialinė–pilietinė veikla yra neatskiriama bendrojo pagrindinio ugdymo dalis, įtraukiama į Progimnazijos ugdymo planą.
2. Socialinės–pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį lemia pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V–1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.
3. Socialinė–pilietinė veikla yra organizuojama ir vykdoma vadovaujantis 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais (9 priedas) , patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V–586.
4. Organizuojant socialinę–pilietinę veiklą, atsižvelgiama į mokinių amžiaus tarpsnių ypatumus, jų galimybes.

II. SOCIALINĖS–PILIETINĖS VEIKLOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Socialinės–pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.
6. Socialinės–pilietinės veiklos uždaviniai:

- 6.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;
- 6.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;
- 6.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III. SOCIALINĖS–PILIETINĖS VEIKLOS TURINYS

7. Socialinė–piliietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

7.1. prasmingumo. Socialinė–piliietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą.

7.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė–piliietinė veikla pasirenkama atliepian mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė–piliietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus.

7.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė.

7.4. dalyvavimo. Socialinė–piliietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai.

IV. SOCIALINĖS–PILIETINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

8. Socialinė–piliietinė veikla organizuojama 5–8 klasėse, trukmė 20 val. per mokslo metus:
  - 8.1. 5–6 klasių mokinių veikla orientuojama į mokinių socialinių ryšių kūrimą ir stiprinimą pačioje klasės, mokyklos bendruomenėje ir dalis veiklos vietos bendruomenėje (priedas Nr. 1);;
  - 8.2. 7–8 klasių mokinių veikla orientuojama į dalyvavimo mokyklos bendruomenės veikloje, platesnio visuomeninio konteksto suvokimą, visuomeninės atsakomybės, aktyvumo,

motyvacijos skatinimą, identifikuojant savo galimybes bei poreikius, prisiimant atsakomybę už savo pasirinkimus. Dalyvavimas vietos bendruomenės, jaunimo organizacijų veikloje, kultūriniuose – meniniuose renginiuose, akcijose, žygiuose, savanoriškose veiklose (priedas Nr. 2).

9. Socialinę–pilietinę veiklą organizuoja klasės vadovas, dalyko mokytojas, socialinis pedagogas arba kiti mokyklos darbuotojai, fiksuoja e. dienyne TAMO.
10. Socialinės–pilietinės veiklos priežiūrą, apskaitą vykdo klasės vadovas.
11. Mokinių pareigos atliekant socialinę–pilietinę veiklą:
  - 11.1. pasirengti planą pasirinktai socialinei–pilietinei veiklai įgyvendinti;
  - 11.2. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;
  - 11.3. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės–pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;
  - 11.4. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su klasės vadovu ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines–pilietines veiklas arba pateikti savo refleksiją ir įrodymus raštu;
  - 11.5. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę–pilietinę veiklą.
12. Klasių vadovų funkcijos atliekant socialinę–pilietinę veiklą:
  - 12.1. paaiškinti socialinės–pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, mokyklos prioritetus ir supažindinti su siūlomomis socialinės–pilietinės veiklos kryptimis;
  - 12.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines–pilietines veiklas, pasirengti savo socialinės–pilietinės veiklos planus, tolygiai išdėstant valandos per mokslo metus;
  - 12.3. su kiekvienu mokiniu ne mažiau nei 2 kartus per mokslo metus organizuoti individualius ugdomuosius pokalbius apie jo patirtis atliekant socialines–pilietines veiklas;
  - 12.4. vykdyti atliekamų socialinių – pilietinių valandų skaičiaus stebėseną;
  - 12.5. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės–pilietinės veiklos rezultatus.
13. Socialinės–pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių.
14. Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės–pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti.

15. Socialinę–pilietinę veiklą mokiniai gali vykdyti ir individualiai, ir komandomis tiek Progimnazijoje, tiek už Progimnazijos ribų.

16. Mokinys gali atlikti socialinę–pilietinę veiklą ir savarankiškai, tačiau tai įrodančius dokumentus (pažymas) privalo pateikti klasės vadovui.

V. SIŪLOMOS SOCIALINĖS–PILIETINĖS VEIKLOS KRYPTYS

Veiklos tipas	Veiklos kryptys	Veikla	Atsakingas asmuo
Pilietiškumas	Projektinė – pilietinė veikla	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pilietinių iniciatyvų organizavimas ir dalyvavimas pilietinėse akcijose Progimnazijoje ir už Progimnazijos ribų. 2. Aktyvi veikla klasės ar/ir Progimnazijos savivaldoje. 3. Renginių organizavimas. 4. Parodų rengimas. 5. Pranešimų skaitymas. 	Klasės vadovas, būrelių vadovai, dalyko mokytojai, kiti atsakingi asmenys.
Visuomenišku mas	Ekologinė veikla	<ol style="list-style-type: none"> 1. Progimnazijos patalpų ir teritorijos priežiūra. 2. Gėlių ir želdinių priežiūra, želdinimas. 3. Ekologiniai konkursai, žygiai, akcijos, Žemės dienos minėjimas. 	Klasės vadovas, gamtos mokslų mokytojai, administracija, kt.
Socialiniai ryšiai	Socialinė–kultūrinė veikla	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pagalba klasės vadovui, mokytojams tvarkant dokumentus, rengiant įvairią medžiagą. 2. Progimnazijos atstovavimas visuomeninėje veikloje (dalyvavimas olimpiadose, miesto kultūrinuose, sporto renginiuose). 3. Darbas Progimnazijos bibliotekoje. 	Progimnazijos vadovai, klasės vadovas, bibliotekos vedėja, mokomųjų dalykų mokytojai, neformaliojo švietimo būrelių vadovai, socialiniai pedagogai.

		<p>4. Pagalba mokiniui, turinčiam mokymosi, psichologinių ar kitokių problemų.</p> <p>5. Pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis.</p> <p>6. Pagalba mokiniams ukrainiečiams.</p> <p>5. Dalyvavimas savanorystės veiklose.</p>	
Visuomenišku mas	Kita veikla	<p>1. Įvairūs maketavimo, teksto rinkimo darbai.</p> <p>2. Profesinio orientavimo renginiai, susitikimai.</p> <p>3. Budėjimas mokyklos koridoriuose, mokomuosiuose kabinetuose, mokyklos kieme.</p> <p>4. Pačių mokinių, jų tėvų, klasių vadovų, dalykų mokytojų ar kitų mokyklos darbuotojų inicijuota veikla.</p>	Klasės vadovas, mokomųjų dalykų mokytojai, neformaliojo švietimo būrelių vadovai.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Aprašu vadovaujamosi rengiant Progimnazijos, klasės vadovo veiklos planus, kitus su socialinės–pilietinės veiklos organizavimu susijusius dokumentus.
18. Aprašas atnaujinamas, atsižvelgiant į kintančius teisės aktus, Progimnazijos mokinių ugdymosi poreikius, Progimnazijos bendruomenės lūkesčius bei galimybes.

SUDERINTA

Varėnos „Ryto“ progimnazijos

Mokyklos tarybos

Mokytojų tarybos

Klasės vadovų metodinės grupės

2024-10-03 protokolo Nr. 6

2024-10-09 protokolo Nr. 1

2024-10-17 protokolo Nr. 2

Socialinė pilietinė veikla (5-6 klasėms 20 val. per mokslo metus)

Veiklos kryptys <ul style="list-style-type: none"> • Pilietiškumas • Visuomeniškumas • Socialiniai ryšiai	Veikla atliekama progimnazijoje / ne mažiau 10 val./	Veiklos pobūdis „Švaros diena“ – kiekviena klasė 1 kartą per mokslo metus susitvarko savo klasę; progimnazijos aplinkos tvarkymas; savanorystė renginių metu; pagalba mokyklos personalui; pagalba bibliotekoje iki 3 val.; pagalba draugui mokytis; pagalba pradinių klasių mokytojoms; pagalba popietinėse grupėse; pagalba mokytojui; skelbimų, skrajučių, plakatų, maketavimo ir spausdinimo darbai; akcijų organizavimas; teisėjavimas varžybose, varžybų organizavimas; pagalba rengiant parodas; dalyvavimas pilietinėse iniciatyvose; diskotekų organizavimas ir patalpų parengimas, sutvarkymas.	Atsakingas asmuo Klasės vadovas, dalyko mokytojas
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Pilietiškumas • Visuomeniškumas • Socialiniai ryšiai 	Neformaliojo ugdymo institucijose: Sporto centras, Varėnos švietimo centras, Jadvygos Čiurlionytės menų mokykla	Renginių organizavimas, pagalba tvarkantis, reklamos gamyba, programėlių rengimas, parodų įrengimas, pasirodymai progimnazijoje, miesto šventėse, minėjimuose, teisėjavimas ir varžybų organizavimas už neformaliojo ugdymo institucijų ribų.	Institucijos vadovas, vadovas
<ul style="list-style-type: none"> • Pilietiškumas • Visuomeniškumas • Socialiniai ryšiai 	Organizacijose, įstaigose, su socialiniais partneriais Socialinių paslaugų centras; Kultūros centras ir filialai rajone; Centrinė biblioteka; Seniūnija; Dzūkijos Nacionalinis parkas; Amatų centras Dargužiuose ir kt.		Organizacijos, centro vadovas, veiklos organizatorius
<ul style="list-style-type: none"> • Pilietiškumas • Visuomeniškumas • Socialiniai ryšiai 	Kita: Caritas; Bažnyčios; Gyvūnų prieglaudos; Įvairios talkos; Šventės	Įvairios talkos, darbas gyvūnų prieglaudoje, pagalba bažnyčiai, renginiai, bendruomenės šventės, akcijos, savanorystė ir kt.	Grupės vadovas, veiklos organizatorius

Socialinė pilietinė veikla (7-8 klasėms 20 val. per mokslo metus)

Veiklos kryptys <ul style="list-style-type: none"> • Pilietiškumas • Visuomeniškumas • Socialiniai ryšiai	Veikla atliekama progimnazijoje / ne mažiau 10 val./	Veiklos pobūdis „Švaros diena“ – kiekviena klasė 1 kartą per mokslo metus susitvarko savo klasę; progimnazijos aplinkos tvarkymas; savanorystė renginių metu; pagalba mokyklos personalui; pagalba bibliotekoje iki 3 val.; pagalba draugui mokytis; pagalba pradinių klasių mokytojoms; pagalba popietinėse grupėse; pagalba mokytojui; skelbimų, skrajučių, plakatų, maketavimo ir spausdinimo darbai; akcijų organizavimas; teisėjavimas varžybose, varžybų organizavimas; pagalba rengiant parodas; dalyvavimas pilietinėse iniciatyvose; diskotekų organizavimas ir patalpų parengimas, sutvarkymas.	Atsakingas asmuo Klasės vadovas, dalyko mokytojas
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Pilietiškumas • Visuomeniškumas • Socialiniai ryšiai 	Neformaliojo ugdymo institucijose: Sporto centras, Varėnos švietimo centras, Jadvygos Čiurlionytės menų mokykla	Renginių organizavimas, pagalba tvarkantis, reklamos gamyba, programėlių rengimas, parodų įrengimas, pasirodymai progimnazijoje, miesto šventėse, minėjimuose, teisėjavimas ir varžybų organizavimas už neformaliojo ugdymo institucijų ribų.	Institucijos vadovas, vadovas
<ul style="list-style-type: none"> • Pilietiškumas • Visuomeniškumas • Socialiniai ryšiai 	Organizacijose, įstaigose, su socialiniais partneriais Socialinių paslaugų centras; Kultūros centras ir filialai rajone; Centrinė biblioteka; Seniūnija; Dzūkijos Nacionalinis parkas; Amatų centras Dargužiuose ir kt.		Organizacijos, centro vadovas, veiklos organizatorius
<ul style="list-style-type: none"> • Pilietiškumas • Visuomeniškumas • Socialiniai ryšiai 	Kita: Caritas; Bažnyčios; Gyvūnų prieglaudos; Įvairios talkos; Šventės	Įvairios talkos, darbas gyvūnų prieglaudoje, pagalba bažnyčiai, renginiai, bendruomenės šventės, akcijos, savanorystė ir kt.	Grupės vadovas, veiklos organizatorius